

SKIVEKOMMUNE

Pædagogisk Læreplan, Børnehusene 2021

Præsentation af institutionen

<ul style="list-style-type: none"> • Pædagogisk profil • Organisering i institutionen • Fysiske rammer 	<p>Børnehusene vægter vi tryghed, anerkendelse, selvværd, ansvarlighed, fordybelse og læring i vores pædagogiske praksis. Vores pædagogiske arbejde tager afsæt i principperne i RARRT.</p> <p>R-relationer skaber individet A-ankendelse åbner for udvikling R-ressource fokus frigiver potentiale R-refleksion udfordrer selvfølgheder T-teori kvalificerer praksis</p> <p>RARRT er en pædagogisk tilgang hvor fokus er relationer. Det pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i at udvikle børnene ved at anerkende dem og arbejde med de ressourcer de har. Til kvalificering af arbejdet, har vi fokus på refleksion og teori.</p> <p>Vi vil gerne, at Børnehusene er et sted, hvor børn og forældre er trygge ved at komme og, at børn og forældre oplever, at de bliver hørt og respekteret. Personalet benytter (som i alle institutioner i Skive kommune) TOPI-tidlig opsporing og indsats som arbejdsredskab i forhold til vurdering af børnenes trivsel og udvikling.</p> <p>Børnehusene består af tre huse, med 4 afdelinger. Hedemarken har 2 afdelinger -Vuggestue og Børnehave. Hvidbjerg er en afdeling med både Vuggestue og Børnehave. Rønbjerg er ligeledes en afdeling med både Vuggestue og Børnehave. I alle tre huse er der altså børn i alderen 0-6 år. Hver afdeling har hver sin teamkoordinator. Ledelsen består af en pædagogisk leder og en leder.</p> <p>Hedemarken ligger i gåafstand til en eng, Karup Å og Skive Plantage som alle er naturskønne områder. I Hedemarken er der gode fysiske rammer med bl.a. motorikrum, minihal, værksteder, sprogværksted og et væksthuse. Hedemarkens store legeplads er opdelt i 3 mindre legepladser. De er alle beliggende op ad Skive Fodboldklub. Vi har mulighed for at benytte deres fodboldbaner i hverdagen.</p> <p>Hvidbjerg Vuggestue og Børnehave ligger tæt ved en grusgrav og Hvidbjerg plantage, som begge er naturskønne områder. Børnehaven har en stor, velindrettet, legeplads, som inviterer til leg for</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger 	<p>børnehavebørn såvel som vuggestuebørn. Huset er indrettet med motorikrum, værksteder og flere små grupperum.</p> <p>Rønbjerg Natur- og Udelivs Vuggestue og Børnehave ligger i et naturskønt område tæt ved Flyndersø. Børnehaven har en stor legeplads med køretøjer, diverse "skrammel", brædder, kasser, tønder osv., som udfordrer børnenes fantasi. Der er stor plæne til boldspil, bålhytte, udendørsværksted, køkkenhave samt dyrehold med kaniner, høns og marsvin. Vi har også mulighed for at benytte Rønbjerg hallen, der er placeret lige ved siden af huset.</p> <p>I Hedemarken's børnehave er børnene delt op i 3 teams. 2 teams med børn fra 3-5 år og et team med kommende skolebørn. I vuggestuen er børnene delt på 3 stuer. 2 stuer med børn fra 0-2 år og en stue med de børn, som snart skal i børnehave.</p> <p>I Hvidbjerg og Rønbjerg arbejdes der aldersopdelt i nogle af dagens timer.</p> <p>Børnehusene har børn med forskellige behov og forudsætninger, hvilket vi forsøger at tage højde for, i det pædagogiske arbejde.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Personalets sammensætning 	<p>Personalegruppen består af pædagoger, medhjælpere, økonomaer, køkkenassistenter og tekniskservice medarbejdere. Desuden har vi flere studerende hvert år. Det er både pædagogstuderende og PAU (pædagogisk assistent) elever.</p>

Det fælles pædagogiske grundlag

Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber

(s. 13-21 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvilken forståelse har vi af de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag
Hvordan kommer de til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?
(beskriv dem samlet eller hver for sig)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Dannelse og Børneperspektiv:

Demokratisk dannelse starter tidligt i barndommen og derfor inviterer vi børnene til at være aktivt deltagende i eget liv, for at give dem plads til at øve sig på demokratiske processer. Vi har samlinger, hvor de øver sig på at lytte og blive lyttet til. Børnene opfordres til at dele oplevelser med de andre børn i eks. "den varme stol".

Der skal igangsættes børneinitierede aktiviteter, så de føler sig som deltagende og værdifulde medspillere i hverdagen. Derfor sætter vi fokus på at inddrage børnenes meninger, holdninger og ønsker i planlægningen af hverdagen.

Vi er opmærksomme på betydningen af at føle sig værdsat og respekteret i dannelsen af det enkelte menneske og derfor forsøger vi at være fleksible, når der opstår en situation, der kræver det – F.eks. hvis vi ser, at barnet er presset i en situation, vil vi give plads og ro, indtil barnet igen kan være aktivt deltagende.

Vi tror på, at ethvert menneske gør det bedste det kan, i situationen.

Barnesyn:

I børnehusene mener vi, at børnene har en værdi i sig selv med ret til medbestemmelse og læringsmiljøer, hvor de føler sig hørt og forstået.

Børnene skal mødes på deres udviklingstrin, ud fra de forudsætninger de har så deres forskelligheder respekteres. Det er vigtigt, at vi møder børnene med et positivt og anerkendende barnesyn, så de føler sig set og forstået. Eks: Når barnet bliver afleveret om morgenen siger vi "godmorgen" og kommenterer måske lige på den smarte bluse barnet har på. Derefter spørger jeg om, hvad barnet har lyst til at lege med og vi går sammen hen og finder det som barnet ønsker at lege med. Vi ser barnet som en aktiv medskabere, så derfor møder vi barnet på dets følelser og vi følger barnets initiativer til leg.

Det er vigtigt for os at se børnene trives og at de er glade for at komme i vores huse. Det ser vi ved, at de udviser tillid, opsøger tryghed, omsorg og nærvær hos de voksne.

Legen:

Legen er et grundlæggende fundament for det pædagogiske arbejde i Børnehusene. Vi tror på, at børnene får kontakt til og udtrykker deres tanker og følelser igennem den. I legen foregår det på børnenes præmisser, i overensstemmelse med deres egne spontane behov og interesser.

At lege er "at lade som om" og er en platform til at øve livsduelighed. Børn leger for at lege, de leger for at være i processen - og ikke som voksne, der hurtigt kommer til at tænke på, hvad en leg kan være godt for.

Som pædagogisk personale skal vi understøtte og udvikle legen ved f.eks. at komme med nye materialer, spørge interesseret eller beskytte legen ved at flytte "Frisør salonen" væk fra cykelbanen.

Selvom legen er grundlæggende i børns liv, er det ikke alle børn, som har lige nemt ved at komme ind i fællesskabet. Vores fornemmeste opgave bliver her at hjælpe/guide barnet, til en rolle til barnet f.eks. med at spørge "Må jeg være Storesøster?".

Vores opgave, som pædagogisk personale, er at give plads til legen og værne om den, så børnene ikke konstant bliver forstyrret i en god og fordybet leg. Vi skal værne og "fodre" legen med spændende og varierede materialer og ideer, samt formå at indgå i legen uden at styre og forstyrre – Og så skal vi også give plads til både de vilde, farlige og pjattede lege.

Læring:

Læring hos børnene sker når de eksperimenterer og bliver udfordret ud fra deres zone for nærmeste udvikling. De voksne går foran og giver plads og mulighed til at udforske og opleve verden. Børnene inddrages og er med i fællesskabet omkring f.eks. planlagte aktiviteter. Der gives mulighed for, at børnene kan få medbestemmelse når der tages udgangspunkt i børnenes interesser.

Læring foregår i mange forskellige læringsrum og igennem hele dagen.

Læring er, når børnene drager erfaringer, som de kan tage med sig og eksperimenter videre med i deres lege.

Legen har stor betydning for børnenes eksperimentering og meningsdannelse i forhold til det de oplever i deres hverdag både i hjemmet og i institutionen.

Vi giver børnene plads og mulighed til at udforske og eksperimenter. Både med naturen, motorikken det sociale og alt det andet som børnene viser interesse for. Dette er med til at give børnene en følelse af, at kunne mestre ting og dette vægter vi højt i Børnehusene.

Der skabes tryghed omkring børnene, så de oplever muligheden for at slippe fantasien løs, så de derved tør at famle og begå fejl.

Der arbejdes med aktiviteter, der har bestemte læringsmål og som tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets udviklingsniveau. Eks. Arbejdes der med selvhjulpenhed i garderoben og her tages der også hensyn til hvilket udviklingsniveau barnet er på.

Der arbejdes i små grupper, hvor læring tilrettelægges efter den enkelte gruppe og således, at der kan tages individuelle hensyn. De små læringsrum giver mulighed for at skabe tryghed og nærvær omkring børnene. Her gives der tid til at udfordre det enkelte barn i forhold til dets zone for nærmeste udvikling.

Børnefællesskaber:

Børne fællesskaber er meget vigtigt i forhold til al leg, dannelse og læring. Det er igennem relationer og venskaber at barnet oplever at være en del af et fællesskab, hvor det kan blive respekteret og lyttet til.

Børnefællesskabet er med til at styrke børnenes selvværd. Nogle børn har svært ved at komme ind i de sociale fællesskaber og her er det de voksne, der må skabe rammerne og understøtte børnenes deltagelse ind i de sociale fællesskaber. F.eks. hvis to børn sidder og leger med biler, ved garagen, på stuen, og et tredje barn sidder, meget iagttagende og kigger på, kan den voksne enten finde et køretøj til det iagttagende barn og hjælpe det med i legen. Når barnet er blevet en del af legen, kan den voksne blive i nærheden af legen, så man derved kan være understøttende og hjælpe barnet ind i legen igen, hvis legen går i stå.

Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

(s. 22-23 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

- I vores tilrettelæggelse af det pædagogiske læringsmiljø, er vi opmærksomme på børnegruppens forskellige forudsætning og hvad det kræver af os for at give dem de bedste lærings- og udviklings- muligheder. F.eks. har Rønbjerg opdelt deres legeplads i to, så det er muligt for vuggestuens børn og de ældre børn, der har lyst til at lege/kravle indenfor et begrænset område, hvor der er fokus på at skabe et trygt miljø for børnene. Herved tilgodeser læringsmiljøet de yngste børns udvikling og de ældre børns behov for ro og fordybelse.
- Vi er opmærksomme på de initiativer børnene kommer med/hvad de er optaget af, når vi igangsætter en aktivitet. Vi tør sætte os selv i spil.
- Ved planlagte aktiviteter har vi didaktiske overvejelser i forhold til læringsmiljøet, både før og under aktiviteten. F.eks. når vi har "fart på sproget". Pædagogen forbereder her forløbet, ud fra overvejelser om børnegruppens sammensætning, hvilken læring vi gerne vil børnene/det enkelte barn får, rammerne for forløbet, samt har forberedt en plan B, såfremt der er behov for det.
- Vi er opmærksomme på at få alle børnene inddraget i børnefællesskabet.
- I det daglige arbejde forsøger vi at tilpasse indretningen af rummene, efter det behov, vi ser, børnegruppen har.
- Vi skal øve os i at se ud over den struktur vi har lagt for dagen, da det vil bidrage til mere "rum" for aktiviteter, leg og fordybelse.
- Vi skal øve os i at bringe børnegrupperne mere på banen i forhold til de rammer og de aktiviteter de tilbydes.

Det fælles pædagogiske grundlag

Forældresamarbejde

(s. 24-25 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I Børnehusene arbejdes der tæt sammen med forældrene omkring deres børns trivsel, udvikling og dannelse. Vi arbejder hen imod et åbent samarbejde, hvor forældre og det pædagogiske personale kan være nysgerrige og undrende sammen. Forældresamarbejdet opbygges med gensidig tillid og forståelse for hinanden.

Der afholdes arrangementer med forældredeltagelse. Her kan forældrene få et lille indblik i deres børns hverdag. F.eks. til sommerfesten, hvor der optil arrangementet bliver arbejdet med et tema. Til arrangementet viser børnene, hvad de har arbejdet med.

Et eksempel: Rent liv projektet omhandlede genbrug. Hvert barn skulle medbringe et par sko/støvler. Fodtøjet skulle males og dekoreres med genbrugsgenstande, fx kapsler, perler, aviser. Derefter blev de færdige produkter udstillet for forældrene, til fernisering, i de respektive børnehaver.

Børnene har stor glæde af et tæt forældresamarbejde, hvor alle har et fælles engagement og ansvar for at give børnene de bedst mulige betingelser for at trives, udvikles og dannes.

Forældrene får mulighed for at udtrykke deres nysgerrighed, komme med ris og ros i hverdagen.

Der afholdes forældremøder, hvor institutionen og de enkelte stuer fortæller om, hvad der arbejdes med og hvorfor. Derefter har forældrene mulighed for at komme med input, stille spørgsmål og komme med ideer.

Vi er altid åbne for forældres input og gode ideer. Vi har også forældre, der deltager i ture. Har de oplevet noget spændende i nærmiljøet, videregiver de det til os, så kan vi tage børnene med ud og få nogle fælles oplevelser med børnegruppen.

De fælles oplevelser, som børnene får, er med til at give et sammenhold og en fællesskabsfølelse hos børnene. I Hvidbjerg har vi, på opfordring af forældre, haft en hest på besøg. Børnene måtte prøve at ride på hesten og de kunne røre og dufte den.

Der afholdes løbende forældresamtaler. Vi afholder opstartssamtaler efter ca. 3 - 6 mdr., når barnet er blevet 4 år og så umiddelbart før barnet skal indskrives i skolen. Til samtalerne drøftes barnets videre udvikling. Der kan søges råd og vejledning hos det pædagogiske personale, både i forhold til læringsfremmende aktiviteter og PPR-samarbejdsmuligheder. Samtidig søger vi råd og vejledning hos forældrene, så vi får et fælles grundlag at arbejde ud fra, for derved at kan støtte og guide barnet bedst muligt.

I børnehuse arbejder vi med stafetlog, til det tværfaglige samarbejde mellem forældre PPR og institutionen. F.eks. når vi oplever, at et barn ikke er i trivsel og udvikling. Stafetlog er betegnelsen for et udvidet forældresamarbejde, med flere fysiske møder på et år og et elektronisk notat system. Notaterne har forældrene, PPR og pædagogisk personale adgang til. Samarbejdet omkring børn, der ikke er i trivsel er vigtig for os. Når barnet skal videre i skole overleverer vi sammen med forældrene de erfaringer vi har omkring barnet. Er barnet igen i trivsel og der ikke er andre udfordringer, lukkes stafetloggen.

Forældrene bliver inviteret indenfor i børnenes hverdag i Børnehuse. Vi viser og beskriver børnenes hverdag og arbejde, på tavler i huset, udstillinger og med billeder på AULA.

Det fælles pædagogiske grundlag

Børn i udsatte positioner

(s. 26 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I Børnehuse skabes den pædagogiske læringsmiljø for børn i udsatte positioner ved, at det pædagogiske personale arbejder med barnets zone for nærmeste udvikling. Med udgangspunkt i det enkelte barn's zone for nærmeste udvikling, arbejdes der differentieret i forhold til, hvilke forventninger og krav der stilles til barnet, så barnet oplever at kunne mestre.

Det pædagogiske personale er i den daglige praksis tæt på barnet, så vi ved hjælp af guidning kan hjælpe barnet til at mestre de daglige aktiviteter. Som for eksempel at tage tøj på eller indgå i en leg.

Med udgangspunkt i det enkelte barns udfordringer tilrettelægges der en individuel handleplan, som der arbejdes med i det store fællesskab. For enkelte børn i udsatte positioner arbejdes der i mindre grupper, hvor barnet i en kort periode er væk fra basisgruppen. I de mindre grupper arbejder det pædagogiske personale med barnets specifikke udfordring. For eksempel laver vi mindre sproggrupper, hvor barnet får specifik sprogstimulering sammen med andre børn, med samme udfordringer.

For at børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes er der et tæt samarbejde med forældrene om det enkelte barns udfordringer. Hvis udfordringen kræver ekstra faglig sparring, kan samarbejdet udvides med andre faggrupper, som for eksempel PPR, socialrådgiver og sundhedsplejen. Til at dokumentere den tværfaglige samarbejde anvender vi "Stafetlog".

Det fælles pædagogiske grundlag Sammenhænge

(s. 27 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I Børnehusene tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så vi udvikler og støtter børnenes udvikling ved hjælp af alle læreplans temaerne.

I afdelingerne Rønbjerg og Hvidbjerg kan antallet af kommende skolebørn variere fra 2-8 børn

I Hedemarken samler vi de kommende skolebørn på en ny stue, så de kun er sammen med jævnaldrende. Gruppestørrelsen kan variere fra 26-40 børn.

Fælles for afdelingerne er, at der er fokus på:

- at opbygge børnenes selvværd og selvtillid. Det sker ved, at vi støtter børnene i at tro på egne evner og at de er gode nok som de er.
- de sociale kompetencer, hvor der arbejdes med, hvordan man indgår i sociale relationer i et større fællesskab. F.eks. arbejdes der med "hvordan man er en god ven", "at vente på tur" i flere sammenhænge bl.a. ved tale, på badeværelset og ved legetøjet. Vi øver børnene i at løse konflikterne selv, ved hjælp af sproget.
- at gøre børnene nysgerrige på nye udfordringer og aktiviteter, som. F.eks. "at være er i centrum i den varmestol", hvor børnene blandt andet fortæller om oplevelser fra weekenden eller synger en sang for de andre i gruppen, eller tør få lavet en maske af gips
- at børnene opøver vedholdenhed, så de kan gøre ting færdig. F.eks. lave en perleplade færdig eller lege længere tid med det valgte legetøj.
- at børnene bliver selvhjulpne, så de selv kan klare personlig hygiejne, som f.eks. toiletbesøg, af og på klædning samt have styr på sine ting.

I Børnehusene indgår alle afdelinger i et formelt samarbejde om brobygning med indskolingen i de enkelte lokalområder.

Øvrige krav

Inddragelse af lokalsamfundet

(s. 29 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I Børnehusene vil vi gerne inddrage lokalsamfundet når vi skaber læringsrum for børnene. Afdelingerne benytter nærmiljøet og de naturområder de er beliggende i. Op til jul er alle afdelinger med til at tænde lys i juletræet på kasernen. Her spiller Prinsens livregiment mens vi danser om juletræ og julemanden kommer forbi. Derefter inviteres vi ind til hygge med æbleskiver og pebernødder.

Hedemarken tager på ture til plantagen, hvor vi bl.a. bygger huler og udfordres af den ujævne skovbund. Vi tager til det grønne område, med shelter, bag Ådalskolen samt området bag Brårupparken. Vi cykler og går ture ned på engen, hvor vi kigger på heste, køer og får. Vi går ture til de små lokale legepladser, vi spiller bold og løber stærkt på boldbanerne ved SIK.

Børnehaven har ligeledes et samarbejde med bowlinghallen, om at dekorere deres fastelavnstønder hvert år. I december er vi inviteret i Egeris kirke til "Børnejulegudstjeneste"

Rønbjerg går ture til Flyndersø og ser og følger naturens gang i de forskellige årstider. Vi laver motoriske aktiviteter i hallen og leger på den bagvedliggende legeplads.

Vi har samarbejde med byens øvrige foreninger, f.eks. borgerforeningen, hvor vi laver heksen til Sankthansbålet. Hver måned går vi tur med trækvognen og tømmer byens skraldespande, hvorefter børnene er med til at sortere affaldet. Op til jul er vi på besøg i kirken, hvor præsten holder julegudstjeneste for børnene. Vi har samarbejde med byens spejdere, hvor vi låner deres område. Her bygger vi bl.a. huler og holder Sankthansfest. Førskolegruppen har en overnatning i shelter. Det er en del af deres afslutning på deres børnehavetid.

Hvidbjerg går ture i nærmiljøet, bl.a. til den gamle grusgrav, hvor vi bygger huler, klatrer i træer, løber op og ned ad bakkerne. Vi følger med i naturens gang. Op til jul er vi på besøg i kirken, hvor præsten holder julegudstjeneste for børnene. Vi besøger en lille gård, hvor vi kigger på dyrene. Vi pakker madpakker og går til spejderhytten, hvor der laves bål og bygges huler. Vi samarbejder med borgerforeningen, hvor vi laver heksen til Sankthansbålet.

Øvrige krav

Vurdering af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (i et børneperspektiv, hvor børns oplevelser af børnemiljøet inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

(s. 30 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan integrerer vi det fysiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

- I det pædagogiske arbejde er det vores hensigt at indrette rummene således, at børnene har mulighed for alderssvarende udvikling. Her kan fokuset været på det børnegruppen er optaget af. Det kunne f.eks. være købmand, vildelege, bygge med Lego.
- Børnenes kreative udtryk forsøger vi at styrke ved at have fokus på alsidig kulturel og skabende kreativitet. Børnene har mulighed for at se deres færdige resultater da de er synliggjort rundt om i Børnehusene. F.eks. Fastelavn - her pynter fastelavnstønden på stuen sammen med katte, masker og fastelavnssris.
- I det pædagogiske arbejde vil vi gerne give børnene mulighed for at udtrykke sig på forskellige måde f.eks. gennem sang, teater, leg og forskellige kreative aktiviteter.
- Vi forsøger at gøre børnenes omgivelser så inspirerende som muligt, så det kalder på børnenes - lyst til udfoldelse, -deres fantasi og mulighed for fordybelse i små legegrupper.
- Vi vil inddrage børnenes egne perspektiver på deres læringsmiljø, f.eks. Ved at spørge børnene til råds, når vi skal have noget på væggene og hvilket legetøj de gerne vil lege med.
- Vi vil få udarbejdet en vurdering af børnenes samspil med deres kammerater og de voksne i deres gruppe. Dette kan eksempelvis ske ved at benytte relations skemaet i "fri for mobberi" eller ved en sociogram

Pædagogisk læringsmiljø generelt

Børns brede læring

(s. 32 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan ses den brede læring indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer
(nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I det pædagogiske arbejde, lægger vi vægt på at hvert enkelt barn har mulighed for at udvikle sig i forhold til det udviklingstrin barnet er på. Dette gøres ved, at vi i tilrettelægning af en voksen initieret aktivitet, vi har planlagt aktiviteten således at vi tager højde for, at der er børn, der skal til at mestre en færdighed og der er nogle børn kan dette- eks juleklip her er der lette skabeloner og en hjælpesaks til rådighed for de børn der er ny begyndere. Der er mellemsvære skabeloner og svære skabeloner for de børn der er længere i deres finmotoriske udvikling. Denne måde at tilrettelægge en aktivitet på, ser vi er med til at fremme børnenes motivation, gåpåmod og selvværd.

I det pædagogiske arbejde har vi i perioder fokus på et emne. Emnet kan f.eks. være "Børn ved fjorden". Når vi arbejder med emnet, forsøger vi at tænke børnenes læring ind i forhold til børnenes udvikling. Vores pædagogiske mål er bredt og vi vil gerne etablere et læringsmiljø der fremmer børnenes læring inden for alle 6 læreplanstemaer.

I dagligdagen arbejder vi ofte i mindre grupper. Grupperne kan være sammensat på tværs af alder, udviklingstrin og færdigheder. Hensigten er at kunne støtte børnene i deres udvikling. I grupperne er det mulig at fordybe sig ud fra det mål vi har sat for aktiviteten. F.eks. frugtsamling - her er der fokus på sproglig udvikling, sociale relationer og alsidig personlig udvikling. Det pædagogiske grundlag er indtænkt som en del af aktiviteten.

Planlagte vokseninitierede aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Fastelavns masker i gips, som de voksne har igangsat. Her opleves det, at der er børn, der "trækker sig". Hvordan tilrettelægger vi aktiviteten således, at alle børn kan deltage i denne?
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Kultur, æstetik og fællesskab. Social udvikling. Alsidig personlig udvikling. Krop, sanser og bevægelse.
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Der er børn der kommer ud af fællesskabet idet de har "problemer" med at få gips lagt på. Deres sanser bearbejdning gør det svært.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Børnenes mulighed for at deltage i børnefællesskabet og den planlagte aktivitet, selvom barnet er udfordret i aktiviteten
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	hvordan vi kan styrke børnenes deltagelse i aktivitetens videre forløb, her med udgangspunkt i de børn der har valgt første del af aktiviteten fra. At vi inddrager børnenes forældre for at finde en løsning for hvert enkelt barn, der har svært ved at deltage, således at børnene sikres deltagelse i aktivitetens videre forløb => inkluderende børnefællesskaber få alle børn med det videre forløb alle børn skal være deltagende næste gang.

Planlagte vokseninitierede aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	I vuggestuen synger vi hver dag til frugt-samling. Sangene er bestemt på forhånd, der er 3 faste sange hver uge og evt. Nogle børnene selv bestemmer.
---	---

Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Kommunikation og sprog - kultur æstetik og fortællinger - social udvikling – science og alsidig personlig udvikling
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Børn i alderen 0-2 år deltager i aktiviteten på det udviklingsniveau de er på.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	At vi er opmærksomme på at understøtte sammenspillet mellem børn og voksne samt tilknytningen mellem sammenspillet.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	Om børnene får øjnene op for hinanden og de voksne i sammenspillet og deltager på deres niveau. at vi inddrager børnene i, at tælle til 3 inden vi starter, og ikke synger og laver fagterne for hurtigt. vi holder fast ved aktiviteten hver dag.

Børneinitierede aktiviteter	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Gunnar og Børge leger med isbjørne. De løber begge rundt og siger "Aaaaaarr". Preben observerer dem og vil gerne være med i legen. Han løber efter dem og siger "Aaaaaarr", men Gunnar og Børge ignorerer ham og skubber ham væk. Preben bliver ked af det. Jeg har observeret det hele og hjælper Preben ind i legen ved at give ham tigreren. Herefter inviterer de to drenge ham med ind i legen og de løber nu alle tre rundt og siger "Aaaaaarr".
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Social udvikling, alsidig personlig udvikling
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de	Understøtte børnenes gåpåmod i forhold til at håndtere konflikter hensigtsmæssig. Børnene bliver støttet og guidet i deres indbyrdes relationer og venskaber.

udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Vores støtte og guidning til børnene i konfliktsituationer, men samtidig også have føling med, hvornår vi skal holde os i baggrunden og lade børnene løse konflikterne selv.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	børnene bliver bedre til at invitere andre med i deres leg og omvendt, om børnene finder gode metoder til at "byde sig til" og komme med ind i en leg. at skabe rum for leg og social udvikling. legen på sigt kan udvikles til en mere udviklende leg f.eks. rolleleg.

Børneinitierede aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Erna sidder i sandkassen og leger, hun får øje på noget, der ligger under sandet. Hun samler det op. "Is" siger hun "ja det er en is" siger jeg –" en grøn is". Hun kigger lidt rundt for at se om der ligger flere, hun finder en tallerken og begynder at anrette de fundne is på tallerkenen. Ulla står ved siden af og kigger på det, er foregår. Måske vil Ulla være med til at spise is siger jeg. Erna rækker en is til Ulla, hun tager imod og de forsætter legen lidt. Da legen er ved at gå i stå tilføjer jeg," men der er nogle kager vi kan lave "Erna og Ulla finder kage forme og vi laver sandkager og snakker om formene og hvem der skal spise alle de kager de laver.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Socialudvikling, leg, kommunikation og sprog.
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Børn i alderen 2-3 år har brug for at blive guidet i deres sociale udvikling i forhold til at blive fastholdt i legen over længere tid.

Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Så vi er mere nærværende i legen hos børnene.
Vi vil derfor undersøge...	Om børnene på sigt har fået øjnene mere op for hinanden.
Metoden bliver....	at skabe(små) rum for leg og social udvikling.
Næste skridt bliver at....	åbne op for, at flere kan deltage op legen med de to piger.

Leg	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Der opleves, at der er mange børn der zapper rundt i lege. Hvordan kan vi støtte børnene i deres leg, så de bliver i stand til at blive længere tid i legen.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Social udvikling, alsidig udvikling og sproglig udvikling
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Der er børn, som kommer ud af fællesskabet og de har derved svært ved at fordybe sig i en leg.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Børnenes mulighed for at deltage i en leg - være med i fællesskabet
Vi vil derfor undersøge...	hvordan kan vi få ro og tid til fordybelse?
Metoden bliver....	at inddrage børnene i deres valg af leg og legerelationer

Næste skridt bliver at...	Sikre, at alle børn er deltagende i forskellige former for leg, i længere tid ad gangen.
---------------------------	--

Spontane aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Alle børnene er på legepladsen over middag. Det regner og der er mange vandpytter. Nogle børn samler vand i spande. Vandet tages med over i udekøkkenet, her graves små kanaler, hvor børnene hælder vandet i, så det danner en lille flod. De graver nye kanaler, så der dannes små øer. Børnene planlægger sammen, hvor der skal graves sand væk, så vandet kan løbe. De samarbejder og hjælper hinanden med at grave og samle vand.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Natur, udeliv og science Kommunikation og sprog Social udvikling
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Børnene kan samarbejde og give plads til hinanden. De oplever læring og forståelse for naturens "love" og regler.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Skabe læringsrum, hvor alle børn kan være deltagende.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver....	Hvordan vi kan støtte det enkelte barn i at deltage i en fælles spontan aktivitet. Hvordan vi kan understøtte børnenes samarbejdsevner. at guide ved behov. At støtte børn, der har svært ved at deltage eller ikke har forstået legen.
Næste skridt bliver at....	børnene selv kan lege, samarbejde og videreudvikle legen.

Spontane aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Børnene er på legepladsen og leger i mange små grupper. To børn kommer hen og vil gerne lege "trække gulerødder". Jeg opfordrer dem til at spørge de andre børn om de vil være med. Efter kort tid er 8 børn samlet på græsset. Efter lidt tid kommer flere til og står og kigger. Jeg spørger om de vil være med? Der gøres plads til de "nye" i cirklen. Efter lidt tid står et barn igen og kigger på, hun er ikke sikker på, om hun vil være med, hun bliver budt ind i cirklen af en dreng, pigen går stille med.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Sociale kompetencer og alsidig personlig udvikling.
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Der er børn, der ikke deltager i gruppe lege. Ikke alle har lyst til at være en del af det store fællesskab, når det bliver for "vildt". De trækker sig, når der er for mange andre børn.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Vi vil skabe læringsrum for alle børn, så alle har lige mulighed for at deltage i fællesskabet. Skabe mulighed/støtte det enkelte barn i at deltage i aktiviteter.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	hvordan vi kan støtte det enkelte barn i at være deltagende i spontane aktiviteter med andre børn. at byde børnene ind i legen, samt være opmærksomme på, om de andre børn byder dem med i legen. hjælpe de børn, der gerne vil undgå lege i større grupper. Tage dem i hånden og byde dem ind.

Daglige rutiner

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen</p> <p>Max. 3 eksempler</p>	<p>Formiddagsaktiviteter i grupper. Børnene går i mindre grupper, hvor der laves sprogaktiviteter, som f.eks. dialogisklæsning, sang eller rim. Aktiviteter planlægges efter børnenes zone for nærmeste udvikling.</p> <p>Praksisfortælling:</p> <p>Vi er i den lille gruppe, 9 børn og en voksen, til samling.</p> <p>Jeg fortæller, "i dag skal vi synge". Nogle af børnene jubler og en lille fyr, der er tosproget, smiler over hele ansigtet.</p> <p>Jeg spørger " Er der en, der har en sang som de gerne vil gerne synge?" Den lille fyr fra før, går hen til væggen og peger, nærmest prikker på billedet, med sangen om de tre små aber". Jeg siger " Ja, lad os synge den om De tre små aber" Han går tilbage på sin plads.</p> <p>Han griner og finder tre fingre frem – han er klar, de øvrige børn falder til ro, gør sig også klar til at synge, med tre fingre foran sig.</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<p>Børnefællesskaber, børn i udsatte positioner, Kommunikation og sprog.</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>Ved at anvende mindre grupper kan børnene være aktivt deltagende i samling. Her via sange med fagter</p> <p>Aktiviteten og gruppestørrelsen tilrettelægges ud fra barnets nærmeste zone for udvikling.</p> <p>At børnene får mulighed for at øve i kommunikation og at anvende sproget i et socialfællesskab.</p> <p>At alle børn bliver set og hørt af den voksne.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>Gruppesammensætningen, så børnene kan deltage i børnefællesskabet og den planlagte aktivitet.</p>

Vi vil derfor undersøge...	hvordan vi optimerer barnets læring i formiddagssamlingen.
Metoden bliver....	at det pædagogiske personale er opmærksom på, at det enkelte barn trives og udvikles i gruppen.
Næste skridt bliver at...	det pædagogiske personale, på et team- møde, ser på gruppesammensætningen.

Daglige rutiner	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Vi er færdige med at spise og skal ud på legepladsen. Ved bordet gives en kollektiv besked om, hvilken påklædning de skal have på. Børnene er i garderoben og er blevet nogle af børnene urolige, usikre og ukoncentrerede omkring påklædningen.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Alsidig personlige udvikling, kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse.
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	der er børn, der har svært ved at huske samt udføre kollektive beskeder, bevare koncentrationen i udførelsen af opgaven. der er børn, der har svært ved at koordinere, hvilke beklædningsgenstande der er fordele ved at tage på først.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	I samlinger at bruge tid på at give korte og klare kollektive beskeder og sikre, at alle har hørt det.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver....	om der efter en periode med klare beskeder og voksen guidning er sket en udvikling, hvor børnene er blevet mere selvhjulpne og koncentreret i garderoben. at vi pædagogisk vil have fokus på, hvilken måden vi giver den kollektive besked på.

<p>Næste skridt bliver at...</p>	<p>indkøbe et spejl som vi sætter pictogrammer på, der viser hvilket tøj børnene skal have på og derved øge børnenes selvhjulpenhed.</p>
----------------------------------	--

<h2>Etablering af evalueringskultur Inddragelse af forældrebestyrelsen</h2> 	
<p>Organisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Hvordan arbejdes der løbende med den pædagogiske læreplan? I hvilke sammenhænge og hvor ofte?</i> <i>Hvordan inddrages forældrebestyrelsen i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan?</i> <i>Hvordan evalueres arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?</i> <i>På hvilken måde vil den løbende pædagogiske dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse blive opsamlet og indgå i evalueringen?</i> 	<p>Vi vil løbende arbejde med de pædagogiske læreplaner. Vi vil bruge møderne i de forskellige teams, i afdelingerne og for hele personalet til at kvalificere læreplanerne.</p> <p>Forældrebestyrelsen inddrages fortløbende i arbejdet omkring læreplaner. De vil få mulighed for at stille sig kritisk i forhold til det skrevne og være med til at præge den pædagogiske debat. De vil derforuden være med til at evaluere læreplanerne løbende.</p> <p>Vi vil løbende se på de tiltag vi gør i det daglige. Fungerer tiltagene ikke, vil vi ændre disse. Når vi er kommet i mål med et tiltag, vil vi arbejde ud fra nye pædagogiske overvejelser, sætte nye tiltag i gang, for at styrke børns udvikling, dannelse, trivsel og læring.</p> <p>Vi vil i det pædagogiske arbejde se på, hvordan vores overvejelser /tiltag er med til at skabe en endnu bedre læringsmiljø for børnene.</p>